

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง " ความต้องการรายการโทรทัศน์ สำหรับการศึกษาของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

๑. สํารวจความต้องการ ความสนใจและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชมรายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจากการชมรายการ รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการจําการรายการโทรทัศน์
๒. สํารวจรายการโทรทัศน์ที่ส่งออกอากาศจากสถานีโทรทัศน์ของ ๕ (ขอนแก่น)
๓. เปรียบเทียบความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชนกับรายการโทรทัศน์ที่ส่งออกอากาศจากสถานีโทรทัศน์ของ ๕ (ขอนแก่น)

วิธีการสำรวจความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชน

ในการสำรวจความต้องการ ความสนใจและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชมรายการโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

๑. การสร้างแบบสอบถาม ได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังนี้
 - ๑.๑ อาศัยแนวความคิดจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องรายการโทรทัศน์ เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - ๑.๒ สร้างแบบสอบถามสำหรับประชาชนชั้น ๑ ชุก เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open end) และแบบประเมินค่า (Rating Scale)
 - ๑.๓ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยและกรรมการที่เกี่ยวข้องของตรวจและแก้ไขข้อบกพร่อง
 - ๑.๔ นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ไปทดลองกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๒๐ คน แล้วนำแบบสอบถามมา

วิเคราะห์แก้ไขปรับปรุงจนสมบูรณ์

๑.๕ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปสอบถามประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. กลุ่มประชากรสำหรับการศึกษานี้ คือ ประชาชนทุกคนที่อยู่ในจังหวัดต่างๆในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้เป็นตัวแทนของประชากร มีดังนี้

๒.๑ แบ่งจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง ๑๖ จังหวัดออกเป็น ๒ กลุ่ม^๑คือ

๒.๑.๑ ตอนบน ประกอบด้วยจังหวัด เลย ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม รวม ๘ จังหวัด

๒.๑.๒ ตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และยโสธร รวม ๗ จังหวัด

๒.๒ ใ้เลือกกลุ่มจังหวัดตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นจำนวนร้อยละประมาณ ๓๐ ของจังหวัดในแต่ละกลุ่ม กลุ่มจังหวัดตอนบนที่เลือกได้คือ จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และสกลนคร กลุ่มตัวอย่างจังหวัดตอนล่างที่เลือกได้คือ จังหวัดอุบลราชธานี และบุรีรัมย์ รวมเป็นกลุ่มจังหวัดตัวอย่างทั้งสิ้น ๕ จังหวัด

๒.๓ เลือกกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนในเขตเทศบาลของทั้ง ๕ จังหวัด โดยผ่านแผนกทะเบียนของโรงเรียนประจำจังหวัด ที่มีบุตรเรียนอยู่ในโรงเรียนประจำจังหวัด ดังนี้

๒.๓.๑ เลือกนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผู้ปกครองอยู่ในเขตเทศบาลและที่บ้านมีโทรทัศน์

๒.๓.๒ สุ่มตัวอย่างนักเรียนตามขอ ๒.๓.๑ มาจังหวัดละ ๑๒๐ คน รวม ๕ จังหวัด รวมเป็นกลุ่มประชากร ๖๐๐ คน

๒.๓.๓ ให้นักเรียนนำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองคนใดคนหนึ่งตอบ

^๑ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจวิทยุและโทรทัศน์ทั่วประเทศ อาณาจักร, พ.ศ. ๒๕๑๗, (โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๑๘) , หน้า ๓.

๓. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลดังนี้

หลังจากแจกแบบสอบถามแล้ว เมื่อผู้ปกครองทำการกรอกแบบสอบถามนักเรียน จะนำมาส่งครูประจำชั้น ผู้วิจัยได้ไปรวบรวมมาซึ่งได้คืนทั้งสิ้นจำนวน ๕๑๒ ชุด คิดเป็น ร้อยละ ๘๕.๓๓ ของแบบสอบถามที่ได้แจกออกไป นำมาทำการคัดเลือกได้แบบสอบถามที่ สมบูรณ์ทั้งสิ้น ๔๐๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕๐ ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา หรือคิด เป็นร้อยละ ๖๗.๓๓ ของกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสำรวจรายการโทรทัศน์

ในการสำรวจรายการโทรทัศน์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจตามลำดับขั้นดังนี้

๑. สถานีโทรทัศน์ ใช้สถานีโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต ๑ ของ ๕ (ขอนแก่น)

๒. สำรวจรายการโทรทัศน์ โดยสำรวจจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ของสถานี โทรทัศน์ จากเอกสารแจ้งรายการโทรทัศน์ประจำเดือน และจากการติดตามชมรายการ โทรทัศน์ด้วยตนเอง รายการที่สำรวจครั้งนี้ได้เลือกรายการที่สถานีโทรทัศน์ออกอากาศใน เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เพียงเดือนเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะรายการโทรทัศน์ที่ออก อากาศในแต่ละเดือนมักจะ ไม่เปลี่ยนแปลง

๓. สำรวจรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศตลอดเดือนมกราคมว่าแต่ละรายการทาง สถานีโทรทัศน์ ได้ออกอากาศเป็นปริมาณมากน้อยเท่าใด โดยแบ่งรายการโทรทัศน์ออกเป็น ๒๗ รายการดังที่ได้กล่าวแล้วในคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

๑. การวิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจและความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยว กับการชมรายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับ รวมถึงความคิดเห็นของประชาชน ต่อการจัดรายการโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

๑.๑ ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นมาทำการวิเคราะห์

๑.๒ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๔ ฉบับมาแจกแจงความถี่โดยพิจารณาแต่ละข้อของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยน้ำหนัก (Weighting) ซึ่งได้กำหนดน้ำหนักของการประเมินค่าเป็น ๖ ระดับคือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๕
มาก	มีค่าเท่ากับ	๔
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓
น้อย	มีค่าเท่ากับ	๒
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๑
ไม่เลย	มีค่าเท่ากับ	๐

นำความถี่ที่ได้จากแบบสอบถามแต่ละข้อ ไปหาค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าในแต่ละข้อ โดยใช้สูตร^๒

$$\bar{X} = \frac{\sum fx'}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	คือค่าเฉลี่ย
	f	คือความถี่
	x'	คือน้ำหนักของแต่ละข้อ
	N	คือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

๑.๓ นำค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าในแต่ละข้อของแบบสอบถาม โดยแยกตามเพศ ระดับการศึกษา และอายุของประชากร แล้วนำมาเปรียบเทียบกันในทุกข้อ ในเรื่องความต้องการ ความสนใจและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชมรายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับรวมถึงความคิดเห็นของประชาชน ต่อการจัดรายการโทรทัศน์

^๒ Ronald E. Walpole, Introduction to Statistics, (New York: The Macmillan Company, 1968), p. 85.

๒. การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์แต่ละรายการ ได้ทำการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากเอกสารการแจ้งรายการของทางสถานี และจากการติดตามชมรายการโทรทัศน์ด้วยตนเอง ได้ทำการบันทึกเวลาออกอากาศของแต่ละรายการแล้วนำมาหาการอยละและค่าเฉลี่ยของการออกอากาศในแต่ละรายการ

๓. นำค่าเฉลี่ยความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชนกับการอยละของรายการโทรทัศน์ที่ทางสถานีออกอากาศมาหาค่าสหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนน (Spearman's rank- difference correlation) โดยใช้สูตร^๓

$$p = 1 - \frac{6 \Sigma D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ p แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลต่างของตำแหน่งคะแนน
 ΣD^2 แทนผลบวกของกำลังสองของผลต่างของตำแหน่งคะแนนแต่ละคู่
 N แทนจำนวนรายการทั้งสิ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๓ J.P.Guilford, Fundamental Statistics in Psychology and Educational, (New York: Mc.Graw-Hill Book Company, 1965), p. 306.